SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 364/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., Š., zastúpeného advokátkou JUDr. M. G., Advokátska kancelária, B., vo veci *namietaného* porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv v spojitosti so základným právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom súdneho exekútora JUDr. E. V., Exekútorský úrad, N., v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 418/1997 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2011 doručená sťažnosť J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej len „dohovor“) v spojitosti so základným právom vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom súdneho exekútora JUDr. E. V., Exekútorský úrad, N. (ďalej len „súdny exekútor“), v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 418/1997.

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že na základe návrhu oprávneného Mesta Š. z 24. apríla 1997 prebieha voči sťažovateľovi, ktorý je v procesnom postavení povinného, exekučné konanie na vymoženie sumy 23 716,36 € s príslušenstvom. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) poverením č. k. Er/872/97-71 zo 17. júna 1997 poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora.

3. Okresný súd v priebehu exekučného konania uznesením č. k. Er/872/97-207 z 9. septembra 2002 schválil príklep uskutočnený na dražbe nehnuteľnosti. Sťažovateľ namieta, že napriek schváleniu príklepu ešte v roku 2002 nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti stále rozhodnuté o rozvrhu výťažku dražby. V napadnutom exekučnom konaní tak podľa jeho názoru dochádza k zbytočným prieťahom, ktoré sú zapríčinené nečinnosťou, resp. neefektívnou a nesústredenou činnosťou súdneho exekútora. Sťažovateľ vytýka súdnemu exekútorovi najmä tú skutočnosť, že opakovane nevyužil všetky zákonné možnosti na doručovanie písomností a v tejto súvislosti poukazuje na to, že práve z dôvodu nedostatkov v doručovaní relevantných písomností sa od roku 2004 až do 20. októbra 2009 nemohli uskutočniť nariadené rozvrhové pojednávania. Napokon sťažovateľ dodáva, že nečinnosť súdneho exekútora pokračuje i naďalej, keďže ani po vydaní uznesenia okresného súdu č. k. Er/872/97-378 z 10. januára 2011 o neschválení rozvrhu výťažku nebolo ku dňu podania sťažnosti nariadené ďalšie rozvrhové pojednávanie.

4. Sťažovateľ podal 23. marca 2010 Slovenskej komore exekútorov (ďalej len „komora exekútorov“) na základe § 218a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)

a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) sťažnosť na postup súdneho exekútora, ku ktorej sa podľa neho komora exekútorov nevyjadrila.

5. Sťažovateľ v petite sťažnosti žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených práv podľa ústavy, dohovoru a listiny postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Ex 418/1997, prikázal súdnemu exekútorovi konať bez zbytočných prieťahov, uložil súdnemu exekútorovi zaplatiť mu primerané zadosťučinenie v sume 66 000 € a nahradiť trovy právneho zastúpenia. Primerané zadosťučinenie sťažovateľ odôvodnil tým, že počas zdĺhavého konania je výrazne obmedzený v dispozícii so svojím majetkom, jeho dlh neustále narastá v príslušenstve, čo nepriaznivo vplýva na jeho zdravotný stav a rodinný život.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

11. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje. Obdobné základné právo zakotvuje čl. 11 ods. 1 listiny.

12. Sťažovateľ napáda v sťažnosti postup súdneho exekútora, nie exekučného súdu, a preto ústavný súd v daných okolnostiach posudzoval svoju právomoc na prerokovanie veci. Podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí uskutočňovaný podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Záver o tom, že súdna exekúcia je súčasťou základného práva na súdnu ochranu, vychádza z toho, že exekúciu síce vykonáva súdny exekútor, ale na základe splnomocnenia štátom, ktoré sa materializuje v konkrétnej veci poverením exekučného súdu na vykonanie exekúcie. Toto poverenie (bez neho by súdna exekúcia nemala zákonný

podklad a bola by absolútne neprípustná) potvrdzuje, že súdny exekútor koná, rozhoduje a exekvuje v mene súdnej moci (čl. 142 ods. 1 ústavy).

13. Zo záveru o súdnej exekúcii ako súčasti základného práva na súdnu ochranu vyplýva, že súdna exekúcia vykonávaná podľa Exekučného poriadku musí byť v súlade s ústavnoprocesnými princípmi nielen v citovaných článkoch ústavy, listiny a dohovoru, ale aj s princípmi spravodlivého procesu v širšom zmysle slova vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj III. ÚS 245/06). Z uvedeného ústavný súd vyvodzuje svoju právomoc na prerokovanie tejto veci.

14. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

15. Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľom označenému základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je sťažnosť na činnosť exekútora komore exekútorov podľa § 218a Exekučného poriadku. Sťažovateľ argumentoval, že komore exekútorov podal 23. marca 2010 sťažnosť na činnosť exekútora, na ktorú komora exekútorov odpovedala listom z 13. apríla 2010, v ktorom uviedla, že predmetnú sťažnosť postúpila kontrolórovi komory a súdnemu exekútorovi na vyjadrenie a o výsledku kontroly ho bude písomne informovať. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že napriek tomu, že od podania sťažnosti na činnosť exekútora uplynula dostatočne dlhá doba na zaujatie stanoviska, žiadne vyjadrenie mu zo strany komory exekútorov nebolo doručené.

16. Ústavný súd k tomu konštatuje, že pokiaľ sťažovateľ nedostal relevantné vyjadrenie zo strany komory exekútorov k podanej sťažnosti na činnosť exekútora, Exekučný poriadok mu v takom prípade v dikcii ustanovenia § 218a umožňuje požiadať Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti

komorou exekútorov. Ústavný súd ďalej dopĺňa, že aj takáto žiadosť adresovaná Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky sa v intenciách § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde považuje za účinný právny prostriedok, ktorý zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu označených základných práv a slobôd.

17. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré v danom prípade má k dispozícii podľa Exekučného poriadku, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Takéto dôvody však sťažovateľ v sťažnosti neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

18. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti uzatvára, že sťažnosť je neprípustná podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože sťažovateľ nevyčerpal účinný prostriedok nápravy, ako mu to umožňuje už spomínaný Exekučný poriadok.

19. Sťažovateľ namietal porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. čl. 11 ods. 1 listiny len v spojitosti s porušením základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže k porušeniu základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote nedošlo, nemohlo v spojitosti s ním dôjsť ani k porušeniu ďalších sťažovateľom označených základných práv.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2011